C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-458/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător Ramona Moșneguțu

D E C I Z I E
În numele Legii

19 februarie 2026 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari
Grefier Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Inga Pascari
Avocatului Diana Sanduleac

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Rezina, Ion Bernaz declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 11 septembrie 2024, pe cauza penală de învinuire a lui:

Durbală Serghei Dmitrii, născut la 20 mai 1981, originar și domiciliat or. Rezina s. Stocnaia str. Constantin Stere 11, moldovean, cet. R.Moldova, studii medii incomplete, celibatar, nesupus militar, anterior necondamnat, neangajat în câmpul muncii, identificat prin b/i provizoriu BP00169375, la evidența medicului psihiatru, la evidența medicului narcolog nu se află;

învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal,

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 23.10.2023-11.09.2024;
Instanța de apel: 03.10.2024-19.02.2026.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 11 septembrie 2024, *Durbală Serghei* a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Corpurile delicte: un portmoneu confecționat din piele de culoare cafenie, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră cu linii laterale de culoare albă, o cană emailată cu masa de 250 ml, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră combinată cu alb, care au transmise în camera corpurilor delicte a IP Rezina în temeiul chitanței nr. 42/23, de restituit imediat părții vătămate ***** *****.

Corpurile delicte: un inel de culoare galbenă cu piatră neprețioasă și brățara-magnet de culoare galbenă cu pietre străvezii, care aparțin părții vătămate ***** și care i-au fost restituite la 11.09.2023 de lăsat în continuare în posesia acesteia.

S-a respins cerința părții vătămate ***** ***** privind recuperarea din contul inculpatului a prejudiciului material în mărime de 25 560 lei.

S-au trecut în contul statului, cheltuielile suportate pentru instrumentarea cauzei penale în mărime de 254,90 lei.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt,* a constatat că conform ordonanței de punere sub învinuire din 28.09.2023 și rechizitoriului***, Durbală Serghei Dmitrii*** este învinuit de faptul, că la 09 august 2023, în intervalul de timp cuprins de la ora 19:00 min. până la data de 10.08.2023 ora 12:20 min., fiind în or. Rezina, s. *****, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoanei și însușirea lor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, a pătruns, prin deteriorarea geamului, în casa de locuit ce aparține cet. ***** ***** *****, a.n. *****, situată pe adresa or. Rezina, s. *****, str.*****, de unde, în mod ascuns, a sustras:

- 3000 de lei românești, echivalentul potrivit cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova a sumei de 11760 lei;
- un inel confecționat din aur, cu masa de 3,5 (trei întreg și cinci) grame, cu prețul de 3500 lei;
- o brățară, confecționată din aur, cu masa de 4 (patru) grame, cu prețul de 4200 lei;
- un lănțișor, confecționat din aur, cu masa de 6 (șase) grame, cu prețul de 6100 lei, cauzându-i astfel cet. ***** ***** ***** o pagubă materială în sumă totală de 25560 lei, care potrivit prevederilor art. 126 alin.(2) din Codul Penal, constituie daună considerabilă.

Inculpatului Durbală Serghei i s-a incriminat în acest caz săvârşirea infracţiunii de furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea unei daune în proporții considerabile, prevăzută de art. 186 al. 2) lit.c, d) din Codul penal.

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

Împotriva sentinței instanței de fond, în termen a declarat apel procurorul-șef interimar al Procuraturii raionului *****, Ion Bernaz solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care a-1 recunoaşte pe Durbală Serghei Dmitrii culpabil de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) Cod Penal şi în corespundere cu prevederile acestui articol, a-i stabili o pedeapsă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Corpurile delicte - un portmoneu, confecţionat din piele, de culoare cafenie, o pereche de pantaloni sport, de culoare neagră, cu linii laterale, de culoare albă şi o cană emailată, de culoare albă, cu masa de 250 ml., ridicate în cadrul cercetării la faţa locului din 10.08.2023, ce au fost remise în camera de păstrare a corpurilor delicte a IP *****, de restituit părţii vătămată ***** *****.

Un inel, de culoare galbenă, cu piatră nepreţioasă, de culoare bej şi o brăţară magnet, de culoare galbenă, cu pietre străvezii, cu capetele deteriorate, ridicate prin procesul verbal de ridicare din 11.08.2023, anexate la cauza penală prin ordonanţa din 23.08.2023, ce au fost restituite părţii vătămate ***** *****, de lăsat la păstrarea părţii vătămată ***** *****.

A admite integral acţiunea civilă formulată de către partea vătămată ***** ***** cu încasarea de la inculpatul Durbală Serghei D., în beneficiul părţii vătămate, a prejudiciului material cauzat prin infracţiune şi nerecuperat, în sumă de 25560 lei.

A încasa de la inculpatul Durbală Serghei D. în beneficiul statului, cheltuielile judiciare efectuate în cauza penală, în sumă de 323,10 lei.

În motivarea apelului a invocat, că:

-consideră că vina inculpatului Durbală Serghei Dmitrii în comiterea infracţiunii în care a fost pus sub învinuire este probată prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale, care au fost cercetate în cadrul şedinţelor de judecată şi anume depoziţiile părţii vătămate ***** ***** *****, depoziţiile martorului Pîslari Viorel Ion, proces-verbal de cercetare la faţa locului din 10.08.2022, procesul-verbal de examinare a obiectului din 11.08.2022, procesul-verbal de ridicare din 11.08.2023, procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2023, proces-verbal de prezentare spre recunoaştere a obiectului din 23.08.2023;

- în şedinţa de judecată, inculpatul Durbală Serghei Dmitrii a menţionat, că vina recunoaşte parţial, adică furtul a 41-42 de lei românești (roni), pe care i-a schimbat în or. Rîbniţa şi a primit echivalentul a 50 de ruble transnistrene, a unui

inel, de culoare galbenă, cu piatră nepreţioasă, de culoare bej şi o brăţară magnet, de culoare galbenă, cu pietre străvezii, cu capetele deteriorate, ultimele două bunuri mobile ce au fost ridicate de la inculpat, însă care nu prezintă valoare pentru partea vătămată şi din care motiv nu a fost incluse în învinuire, însă restul sumei de până la 3000 de lei româneşti şi a bijuteriilor din aur nu a recunoscut;

- inculpatului Durbală Serghei Dmitrii urmează a-i fi exclusă din învinuire lit. d) - daune considerabile, ori a intervenit Legea penală nr.136 din 06.06.2024, care ameliorează situaţia persoanei care a comis infracţiunea.

În ședința instanței de apel, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Inga pascari a solicitat admiterea apelului declarat de procuror din motivele invocate, dat fiind că vinovăția inculpatului a fost demonstrată pe deplin, în ședința de judecată ultimul a recunoscut faptul că a pătruns și a sustras bani de la partea vătămată.

Partea vătămată ***** ***** în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului declarat de procuror cu condamnarea lui Durbală Serghei.

Avocatul Diana Sanduleac și inculpatul Durbală Serghei în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului declarat pe cauză ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea totală a sentinței și pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia instanţa de apel, *judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.*

Potrivit art. 415 al. 2/1 CPP RM, se indică, că judecînd apelul declarat împotriva sentinţei de achitare, instanţa de apel nu este în drept să pronunţe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum şi a martorilor acuzării solicitaţi de părţi, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declaraţiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea inculpatului.

Potrivit art. 414 al. (1) CPP RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Art. 414 al. (2) CPP RM reglementează, că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 414 al. (4) CPP RM, în vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art. 101 al. (1,3) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor şi nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Colegiul penal ține să indice, că potrivit prevederilor art. 385 al. (1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa de judecată la adoptarea sentinţei, în următoarea consecutivitate, printre care:

1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul;

2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat;

3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea;

4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni.

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecând cauza penală de învinuire a lui Durbală Serghei în baza art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal RM, instanţa de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanţei privind achitarea inculpatului fiind una eronată.

Colegiul penal consideră la fel că instanţa de fond, fără just temei și nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare şi examinate în şedinţa de judecată, în aspectul dat concluzia instanţei de fond nu se bazează pe date obiective și prevederile legale.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că aspectul despre stabilirea adevărului în procesul penal nu este o obligaţiune exhaustivă doar a acuzatorului de stat, această prerogativă revenindu-i şi autorităţii judecătoreşti. Or, prin emiterea pripită a unei soluţii judecătoreşti au fost lăsate în umbră cele mai importante circumstanţe şi aspecte probatorii ale cazului din speţă.

Totodată, Colegiul penal reţine că potrivit pct. 14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecăţii în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă

(care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunîndm după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele:dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art. 413 alin. (3) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art .414 al. (6) CPP, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În cadrul examinării apelului a fost solicitată de către procurorul Inga Pascari, în vederea respectării prevederilor procesuale penale, reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu audierea inculpatului Durbală Serghei, a părții vătămate ***** ***** și a martorului Pîslari Viorel precum şi cercetarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind cercetate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează.

Astfel, fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *inculpatul Durbală Serghei* a declarat că cunoaște de ce este învinuit. Cu ***** ***** a fost în concubinaj și a locuit la ea în satul Stahnaia, raionul *****. Era în stare de ebrietate și a spart un geam și a intrat în casă. Ceia ce a spus aceia recunoaște. De la ***** ***** a luat 40 roni, bijuterii din aur sau sume de bani nu a luat. Banii i-a

luat din portmeneu care l-a găsit în casă. Alți bani în portmoneu nu erau. Pe banii sustrași a cumpărat vin. Conflicte cu ***** ***** nu a avut. În gopodărie a intrat și a ieșit prin grădină, prin geamurile care le-a spart. Este de acord să execute pedeapsa cu muncă neremunerată. A intrat în casă deoarece era în stare de ebrietata avansată și o geloza ***** *****. Consideră că ***** ***** a scris plângere ca să îl pedepsească.

Fiind audiată în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată* ***** ***** a declarat că pe Durbală Serghei îl cunoaște. A intrat la ea în gospodărie în satul *****, raionul Rezina a stricat două geamuri de la casă, a intrat în casă și a făcut dezordine, a deteriorat bunuriile din casă și a făcut dezordine, a sustras o pereche de pantaloni și a lăsat pantalonii lui, după acest lucru l-a și recunoscut. Au fost sustrași aproximativ 3 mii și ceva de lei românești. La acel moment nu locuia acolo, cu o zi înainte, a fost la locul infracțiunii, iar peste o zi a depistat că cineva a fost în casă. După aceasta nu s-a întîlnit cu Durbală.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *martorul Pîslari Viorel* a declarat că a fost audiat în instanța de fond, declarațiile date au fost scrise corect și le susține.

Astfel, potrivit declarațiilor date de martorul *Pîslari Viorel* date în ședința instanței de fond, reiese, că la 10 august 2023, al Serviciul unic 112 a parvenit o solicitare, prin care s-a comunicat că o persoană a pătruns într-o gospodăria străină din s. Socnaia r-nul Rezina. S-au deplasat la fața locului în s. Stocnaia, gospodăria s-a dovedit a fi cet. ***** *****. S-a stabilit, că au fost deteriorate două geamuri pe unde a pătruns persoana. În casă, au observat că lucrurile era aruncate haotic. ***** ***** a comunicat, că ultima dată, când a fost în casă, lucrurile erau aranjate. Ulterior victima a comunicat, că i-*au fost sustrase mai multe lucruri preţioase, inclusiv şi mijloace băneşti.* La început, victima a relatat că i-ar fi dispărut 500 euro, apoi a zis că 3000 lei românești, o brățară din aur, un inel din metal prețios. În urma audierii, ***** ***** a comunicat, că îl bănuiește pe Durbală Serghei, că ar fi comis furtul, deoarece a depistat în casă la ea, hainele acestuia. Din discuțiile cu vecinii, s-a stabilit, că Durbală Serghei locuiește la o distanță de 200 m de la casa cet. ***** *****. Iar discutînd cu mama lui Durbală Serghei, aceasta a declarat, că fiul ei a venit acasă îmbrăcat în alte haine, decât cele în care era îmbrăcat dimineața. Durbală Serghei a fost depistat la 11.08.2023. Martorul a relatat că banii i-au fost sustrași dintr-un portmoneu, iar bijuteriile din vază. *Mama lui Durbală Serghei, a comunicat polițiștilor, că a văzut la Durbală Serghei un inel și o brățată*. Când s-au deplasat la fața locului, au văzut că ochiul la geam din partea dreaptă era spart cu un obiect, așa a fost deschis geamul pentru a pătrunde în casă. Dar în total era deteriorate 2 geamuri.

De asemenea, în cadrul ședinței instanței de apel, la solicitarea acuzării au fost supuse cercetării suplimentare următoarele probe scrise:

Volumul I

– plângere de la cet. ***** ***** din 10.08.2023 (f.d.4);

– proces-verbal de cercetare la fața locului din 10.08.2023, cu tabel foto (f.d.10-15);

– proces-verbal de examinare a obiectului din 11.08.2023 (f.d.37);

- proces-verbal de ridicare din 11.08.2023 (f.d.42-43);

– proces-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2023 (f.d.44);

– proces-verbal de prezentare spre recunoaștere a obiectului din 23.08.2023, cu tabel foto (f.d.45-48);

– declarațiile *părții vătămate* ***** ***** ***** din 18.12.2023, date în instanța de fond, suplimentar cercetate în ședința instanței de apel, din care reiese,că la 09 august 2023 în jurul orei 16.00-17.00, a venit la casa sa din s.***** r-nul ***** și a depistat că două geamuri de la casă au fost deteriorate, iar ușa era deschisă. A depistat în odaie că hainele din dulap erau jos, era dezordine. La bucătărie a depistat veselă spartă, borcanele cu murături, crupe erau sparte și împrăștiate. Imediat a sesizat poliția. *Îl bănuieşte de cele comise pe Durbală Sergei*. Împreună cu poliția a plecat la casa unde locuia mama lui Durbală Serghei-Iustina Durbală. Mama lui Durbală Serghei a povestit că fiul ei *Serghei Durbală a venit acasă în stare de ebrietate alcoolică și a predat colaboratorilor de poliție o pereche de pantaloni sport care îi aparțineau ei.* Acești pantaloni au fost luați de la ea de către S. Durbală, care s-a îmbrăcat în ei, deoarece pantalonii lui erau murdari. *Iar a treia zi a depistat că lipsesc banii și bijuteriile. În portmoneu se aflau 3000 lei românești.* Acesta se afla într-o cutie de carton, în ea se păstrau lucruri de preț, acte, cheile de la automobil. Faptul dispariției banilor l-a depistat îndată. Iar *faptul dispariţiei inelului, brățarei și a unui lanț din aur, a depistat mai târziu*. *Bijuteriile din aur se aflau în fața oglinzii,* I-*au fost restituite o brățară pentru reglarea tensiunii și un inel simplu*. Partea vătămată a relatat că nu poate comunica prețul obiectelor sustrase, *dar inelul, brățara și lanțișorul, care bănuieşte că au fost sustrase de Durbală Serghei erau confecționate din aur*. *Obiectele restituite de poliție sunt absolut alte obiecte decât cele care i-au fost sustrase. Pînă la cele întâmplate, Durbală Serghei a mai fost la ea în gospodărie. Suma de 25 560 lei pe care a indicat-o la OUP o consideră ca fiind considerabilă pentru ea și solicită ca aceasta să fie incasată din contul inculpatului*. Până la 09.08.2023, Durbală Serghei a mai fost pe la ea acasă. Acesta a și locuit în casa respectivă, deoarece el nu avea condiții de trai și ea i-a permis să locuiască împreună în această casă. Hainele lui S. Durbală, când locuia în această casă, se aflau în altă cameră dintr-o căsuță separată. *Consideră că nimeni altcineva nu putea să pătrundă la ea în casă.* ***I-au fost sustrase 2 inele, 2 brățare, aceste două obiecte care i-au fost restituite,***

un inel și o brățară nu au nici o valoare. Bijuteriile sustrase, ultima dată le-a văzut la îmormântarea mamei sale în mai 2021, dar nu admite că acestea ar fi putut fi sustrase mai devreme de 09 august 2023. Banii 3000 lei românești, îi avea de mai demult, când des ori se deplasa peste hotare (f.d.133-134);

– declarațiile *martorului Pîslari Viorel Ion* din 27.06.2024 date în instanța de fond suplimentar cercetate în ședința instanței de apel (f.d.163-164);

– declarațiile *inculpatului Durbală Serghei* din 27.06.2024 date în instanța de fond suplimentar cercetate în ședința instanței de apel din care reiese, că pe ***** ***** o cunoaște de ceva timp. Iar din august 2022 și până în aprilie 2023 a locuit în casa acestei din s. Stocnaia r-nul *****. *În luna august 2023, când a pătruns în casa cet. ***** *****, el locuia în gospodăria mamei sale din s. Stocnaia r-nul *****. La 10 august 2023 era în stare de ebrietate alcoolică și a decis să pătrundă în casa lui ***** *****, așa a vrut să se răzbune pe aceasta. A intrat în gospodărie prin grădină, s-a apropiat de casă, a găsit o cană de metal, cu care a spart sticlele de la geamuri și a pătruns în casă. În bucătăria a găsit o sticlă de 1,5 cu vin, pe care l-am consumat acolo pe loc.* ***A decis să sustragă ceva din casă, a inițiat un dezastru, aruncând haine și obiecte prin casă. A văzut un portmoneu, în el se aflau un inel, o brățară și 41-42 lei românești. A decis să sustragă inelul și brățara. A ieșit tot prin geamul spart.*** Dar a văzut că mâinele îi erau murdare de sânge. A decis să plece la casa mamei sale, să-și schimbe hainele. A mers prin spatele grădinii, s-a dus acasă. *Aici el a scos brățara și inelul și le-a arătat mamei sale. După ce s-a spălat și schimbat hainele, și-a luat buletinul provizoriu și a hotărât să plece în or. Rîbnița, unde locuia ***** *****, ca să discute cu ea.* A trecut vama, a ajuns în or. Rîbnița pe str. Lenin, unde știa că locuiește ***** ***** și a așteptat-o când acasta a venit acasă, după ce și-a plimbat câinele. El a decis să-i spunie ce a făcut, însă ***** ***** nu a dorit să discute cu el și a plecat mai departe să-și plimbe câinele. Tot în acea seară a plecat din or. Rîbnița. Iar *a doua zi, l-a întâlnit un polițist și l-a adus la IP *****.I-a propus să scoată tot ce are în buzunare. Din buzunar a scos inelul și brățara, pe care le-a sustras de la ***** *****. Faptul furtului a unui lănțișor din aur, inel de aur, brățară de aur și 3000 RON nu recunoaște.* În pofida faptului, că la momentul comiterii faptei se afla în stare de ebrietate alcoolică, își aduce aminte, cum a comis furtul și poate relata că *bijuteriile din aur și banii 3000 lei românești, el nu i-a sustras*. Faptul, că pantalonii sport al victimii au fost găsiți în casa mamei sale, posibil, fiind în casa lui ***** ***** și-a schimbat hainele și s-a îmbrăcat în pantalonii de sport ai acesteia, dar exact nu-și amintește (f.d.165-166).

În urma evaluării integrale a probelor cercetate, Colegiul penal conchide că instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia privind achitarea lui Durbală Serghei în fapta infracțională conform învinuirii înaintate.

Concluzia instanţei de apel rezultă din cele expuse în continuare.

Conform art.384 al.(3) CPP RM sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Colegiul penal consideră că concluzia instanţei de fond privind achitarea lui Durbală Serghei de sub învinuirea formulată nu este întemeiată, totalitatea probelor administrate şi cercetate suplimentar de către instanţa de apel nicidecum nu confirmă temeinicia sentinţei, urmînd a fi puse la baza unei sentinţe de condamnare.

Colegiul penal în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce priveşte vinovăţia inculpatului Durbală Serghei de comitere a infracțiunii de furt, că atât în cadrul urmăririi penale, cît şi în cadrul şedinţei de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii incriminate lui.

Deși inculpatul Durbală Serghei nu a recunoscut integral vinovăția, poziția inculpatului este apreciată ca un drept al ultimului, care nu poate fi îngrădit, totodată, faptul nerecunoaşterii vinei de către inculpat nu generează achitarea lui din moment ce probele cercetate, în cumul, demonstrează cu certitudine vina inculpatului.

Colegiul penal constată, că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia, că Durbală Serghei urmează a fi achitat de sub învinuirea formulată în baza art.186 alin (2) lit.c), d) Cod penal dat fiind că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Vinovăţia inculpatului în cele incriminate se demonstrează deplin prin elementele de fapt dobîndite prin probele cercetate, şi anume declaraţiile părții vătămate ***** ***** și a martorului Pîslari Viorel, precum și prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul şedinţelor judiciare şi care se coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existanţa infracţiunii de jaf şi constatarea vinovăţiei lui Durbală Serghei în faptele incriminate.

Colegiul penal consideră că instanţa de fond eronat nu a ţinut cont de aceste declaraţii şi nu le-a apreciat, mai ales că declaraţiile date în cadrul instanței de fond martorilor au fost verificate și în instanța de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, mai mult partea vătămată și martorul le-au susţinut clar sub jurămînt şi în cadrul şedinţei publice a instanţei de fond, careva diferenţă între declaraţiile părții vătămate și martorului nefiind stabilită.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că partea vătămată ***** *****, prin cererea depusă la 10.08.2023 în adresa Inspectoratului de Poliție *****, a solicitat organelor de drept de a atrage la răspundere persoane necunoscute care la 10 august 2023, în jurul orei 12.00 a pătruns prin deteriorarea geamului în casa de locuit situată în stul *****, raionul ***** de unde a sustras în mod ascuns un inel din aur de 3 grame în valoare de 3500 lei, brățară din aur de 4 grame în valoare de 4200 lei, lănțișor din aur de 6 grame în valoare de 6100 lei și

3000 lei românești, prin ce i-a cauzat daună materială considerabilă în valoare totală de 25560 lei (f.d.4 vol.I).

Potrivit declarațiilor date de partea vătămată ***** ***** în ședința instanței de fond, reiese că *la 10.08.2023* ***i-au fost sustrase 2 inele, 2 brățare, două obiecte care i-au fost restituite, un inel și o brățară nu au nici o valoare. Bijuteriile sustrase, ultima dată le-a văzut la îmormântarea mamei sale în mai 2021, dar nu admite că acestea ar fi putut fi sustrase mai devreme de 09 august 2023. I-au fost sustrași și banii în sumă de 3000 lei românești, îi avea de mai demult, când des ori se deplasa peste hotare. Bijuteriile se aflau în fața oglinzii. În portmoneu se aflau 3000 lei românești. Acesta se afla într-o cutie de carton, în ea se păstrau lucruri de preț, acte, cheile de la automobil. Această cutie se afla la capătul patului.*** *Consideră că nimeni altcineva înafară de Durbală Serghei nu putea să pătrundă la ea în casă deoarece acesta a locuit la ea și a mai fost în casă.* (f.d.133-134, vol.I).

Declarațiile date de partea vătămată ***** ***** date în instanța de fond au fost susținute și confirmate la examinarea cauzei în instanța de apel unde a declarat, că pe *Durbală Serghei îl cunoaşte. A intrat la ea în gospodărie în satul *****, raionul ***** a stricat două geamuri de la casă, a intrat în casă şi a făcut dezordine, a deteriorat bunuriile din casă şi a făcut dezordine, a sustras o pereche de pantaloni şi a lăsat pantalonii lui, după acest lucru l-a şi recunoscut. Au fost sustraşi aproximativ 3 mii şi ceva de lei româneşti. La acel moment nu locuia acolo, cu o zi înainte, a fost la locul infracţiunii, iar peste o zi a depistat că cineva a fost în casă.*

La fel, din declarațiile martorului Pîslari Viorel data în instanța de fond reiese că la 10 august 2023, al Serviciul unic 112 a parvenit o solicitare, prin care s-a cominicat că o persoană a pătruns într-o gospodăria străină din s. Socnaia r-nul *****. La fața locului în s. Stocnaia, gospodăria s-a dovedit a fi cet. ***** *****, fiind stabilit că au fost deteriorate două geamuri pe unde a pătruns persoana. Întrînd în casă, au observat că lucrurile era aruncate haotic prin casă. Stăpâna gospodăriei ***** ***** a comunicat, că ultima dată, când a fost în casă, lucrurile erau aranjate. Ulterior victima a comunicat, că i-*au fost sustrase mai multe lucruri preţioase, inclusiv şi mijloace băneşti.* La început, victima a relatat că i-ar fi dispărut 500 euro, apoi a zis că *3000 lei românești, o brățară din aur, un inel din metal prețios*. În urma audierii, ***** ***** a comunicat, că *îl bănuieşte pe Durbală Serghei, că ar fi comis furtul, deoarece a depistat în casă la ea, hainele acestuia*. Din discuțiile cu vecinii, s-a stabilit, că Durbală Serghei locuiește la o distanță de 200 m de la casa cet. ***** *****. Iar discutînd cu mama lui Durbală Serghei, aceasta a declarat, că fiul ei a venit acasă îmbrăcat în alte haine, decât cele în care era îmbrăcat dimineața. Pe Durbală Serghei nu l-au găsit acasă, acesta a fost depistat la 11.08.2023 pe una din străzile or. ***** și condus la IP *****. *Fiind*

întrebat, martorul a relatat, că banii i-au fost sustraşi dintr-un portmoneu, iar bijuteiile din vază. Iar *mama lui Durbală Serghei, a comunicat poliţiştilor, că a văzut la Durbală Serghei un inel şi o brăţată*. (f.d.163-164), declarații pe care martorul le-a susținut și confirmat în instanța de apel.

Subsecvent, Colegiul penal indică, că însăși inculpatul Durbală Serghei nu neagă că a pătruns în gospodăria părții vătămate ***** ***** din satul *****, raionul Rezina și a sustras bani din portmoneu și careva bijuterii, dar indică a luat doar suma de 40 lei românești și bijuterii care nu erau din aur, versiune care nu poate fi reținută de instanța de apel, or este făcută de inculpat cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta infracțională comisă.

Mai mult, potrivit procesului-verbal de prezentare spre recunoaștere a obiectului din 23 august 2023, cu planșa foto, partea vătămată ***** ***** a recunoscut un inel confecționat din metal necunoscut, cu piatră neprețioasă de culoare bej și o brățară magnet, de culoare galbenă cu pietre străvezii (f.d.45-48, vol.I).

Respectiv, Colegiul penal indică, că obiectele recunoscute prin procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a obiectului din 23 august 2023, au fost ridicate de la Durbală Serghei potrivit procesului-verbal de ridicare din 11.08.2023 (f.d.43)

Astfel, cele indicate confirmă cu certitudine că în cazul dat, de către inculpatul Durbală Serghei a fost încălcată dispoziţia art. 186 al. (2) Cod penal RM care prevede răspunderea penală pentru sustragerea ascunsă a bunurilor altei persoane, pe caz în mod obiectiv existând în conformitate cu prevederile art.51 al.(1) Cod penal RM temeiul juridic de atragere a inculpatului la răspunderea penală.

Colegiul penal la adoptarea soluţiei de constatare a vinovăţiei lui Durbală Serghei ţine cont de comentariul făcut la art.186 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia se explică că o*biectul juridic special al infracţiunii de furt* se constituie din relaţiile sociale referitoare la posesia şi deţinerea bunurilor mobile.

Prin *posesie şi deţinere* trebuie înţeleasă stăpânirea de fapt; nu are relevanţă dacă persoană care stăpâneşte de fapt bunul este sau nu proprietar sau titular de drepturi. Ocrotirea posesiei şi a deţinerii bunurilor mobile se realizează indiferent de ocrotirea dreptului de proprietate; posesia legitimă este apărată împotriva oricui, chiar împotriva proprietarului, fapta constituie furt chiar dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar, în momentul săvârşirii faptei, acel bun se găsea în posesia sau detenţia legitimă a altei persoane; posesia nelegitimă este şi ea apărată, un bun furat poate constitui, la rândul său, obiectul material al altui furt; posesia nelegitimă nu este însă apărată faţă de proprietarul bunului.

Obiectul material constă într-un bun mobil*,* animat sau neanimat, care poate fi deplasat, transportat dintr-un loc în altul, fără a-şi modifica valoarea, dar aflat în

posesia sau detenţia altei persoane, asupra căreia se exercită acţiunea de luare. Nu interesează dacă bunurile mobile sunt principale sau accesorii, divizibile sau indivizibile, fungibile sau nefungibile, consumptibile sau neconsumptibile. Poate constitui obiect material şi o parte artificială de pe corpul unei persoane. Părţile dintr-un bun imobil, devenite mobile prin detaşare, pot constitui obiectul material al infracţiunii. Pot constitui obiect material al furtului banii şi hârtiile de valoare.

Latura obiectivă a furtului se realizează prin sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane şi include: 1) elementul material exprimat prin acţiunea de luare ilegală şi gratuită; 2) urmarea imediată sub forma de prejudiciu material efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre acţiunea de luare a bunului realizată de făptuitor şi rezultatul produs; 4) modul de sustragere pe ascuns.

Infracţiunea de furt este una materială şi se consideră consumată odată cu realizarea elementului material şi, respectiv, survenirea rezultatului – scoaterea bunului din stăpânirea de fapt a posesorului sau a deţinătorului şi trecerea lui în posesia făptuitorului - acţiune care presupune cauzarea unui prejudiciu material efectiv. Adică, obţinerea de către făptuitor a posibilităţii reale de a proceda cu bunurile sustrase la propria sa dorinţă adevereşte consumarea infracţiunii de furt. Posibilitatea reală de a se folosi sau de a dispune de averea sustrasă nu trebuie confundată sau identificată cu realizarea scopurilor finale pe care le-a urmărit făptuitorul. Este posibil ca vinovatul să nu atingă aceste scopuri, adică să nu reuşească să consume, să vândă sau să se folosească de bunul furat.

Latura subiectivă se caracterizează prin intenţie directă cu scop cupidant (de profit), îndreptată spre sustragerea averii străine şi însuşirea ei; infractorul conştientizează nu numai gradul de pericol social al acţiunilor sale, dar şi faptul că averea este una străină. Prevăzând, aşadar, totodată prin realizarea caracterului acţiunilor sale criminale şi cauzarea unui prejudiciu material al proprietarului.

Furtul săvârşit *prin pătrunderea în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuinţă* prezintă un grad sporit de pericol social, dat fiind că infractorul intenţionează să sustragă obi-ecte de preţ ce se găsesc sub măsuri de protecţie garantate.

Lexemul *pătrundere* semnifică intrarea ilegală, pe ascuns sau deschis, într-o încăpere, în alt loc de depozitare sau în locuinţă în scopul săvârşirii unei infracţiuni.

Prin lexemul *locuinţă* se înţelege o încăpere menită pentru traiul permanent sau temporar al persoanelor, în care se află averea de care dispun. În părţile componente ale locuinţei sunt incluse şi încăperile alăturate lor nemijlocit alcătuind o parte indivizibilă: balcoanele, verandele, mansardele etc.

În context, Colegiul penal indică că de fapt, inculpatul Durbală Serghei nu neagă faptul că a pătruns în casa părții vătămate ***** ***** și a sustras bunurile acesteia, dar indică că doar 40 lei românești, o brățară și un inel din metale

necunoscute, fapt care nu poate fi acceptat, or în speță s-a demonstrat comiterea infracțiunii incriminate inculpatului în deplină măsură.

În astfel de circumstanţe, cu certitudine sunt prezente elementele infracţiunii prevăzute de furt, fapta comisă atingând gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrînd deplin vinovăţia lui Durbală Serghei în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură, însă instanţa de fond fără a verifica probele acuzării, prematur a conchis referitor la achitarea inculpatului, fapt ce a dus la achitarea greşită a lui Durbală Serghei din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

Subsecvent, Colegiul penal atestă, că Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art. 126 al. (2) Cod penal, care prevede *în calitate de proporţii considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei,* care potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 937 din 28.12.2022 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 al. (2) Cod penal, pentru încadrarea furtului potrivit agravantei prevăzute la lit. d) al alin. (2) art. 186 Cod penal, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2023 să depășească valoarea de 117000 lei.

Conform art.10 Cod penal RM, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei care uşurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la întrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 al. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatului Bulaș Nicolai referitor la sustragerea bunurilor de la partea vătămată ***** ***** în sumă de 25560 lei, a decăzut agravanta prevăzută de lit. d) alin. (2) art. 186 Cod Penal - cauzare de daune în proporții considerabile, astfel că acțiunile inculpatului pe acest episod urmează fi calificate în baza art.186 al. (2) lit. c) Cod penal RM.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, Colegiul penal reține, în acțiunile lui Durbală Serghei ca fiind dovedit faptul, că:

Durbală Serghei Dmitrii, la 09 august 2023, în intervalul de timp cuprins de la ora 19:00 min. până la data de 10.08.2023 ora 12:20 min., fiind în or. *****, s.

*****, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoanei și însușirea lor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, a pătruns, prin deteriorarea geamului, în casa de locuit ce aparține cet. ***** ***** *****, a.n. *****, situată pe adresa or. *****, s. *****, str.*****, de unde, în mod ascuns, a sustras:

- 3000 de lei românești, echivalentul potrivit cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova a sumei de 11760 lei;

- un inel confecționat din aur, cu masa de 3,5 (trei întreg și cinci) grame, cu prețul de 3500 lei;

- o brățară, confecționată din aur, cu masa de 4 (patru) grame, cu prețul de 4200 lei;

- un lănțișor, confecționat din aur, cu masa de 6 (șase) grame, cu prețul de 6100 lei, *cauzându-i astfel cet. ***** ***** ***** o pagubă materială în sumă totală de 25560 lei.*

Prin acțiunile sale, Durbală Serghei a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 186 al. (2) lit. c) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință.

La stabilirea pedepsei inculpatului Durbală Serghei, Colegiul ţine cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 al.(2) Cod Penal RM şi criteriile de individualizare ale pedepsei stabilite în art.75 Cod Penal.

Conform prevederilor art.7 Cod penal, *la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

Conform art.61 al.(1) și (2) Cod penal RM, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.*

Conform art.75 Cod penal RM, *la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului. Persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a prezentului Cod.*

Or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul ține cont de faptul că inculpatul anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, nu este angajat în cîmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, lipsa pe cauză a circumstanțelor atenuante potrivit art. 76 Cod penal și prezența circumstanței agravante prevăzută la art. 77 alin. (1) lit.a) Cod penal RM – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pe cauză.

Sancțiunea art.186 alin. (2) lit. c) Cod penal RM reținută în sarcina inculpatului Durbală Serghei la data comiterii infracțiunii, prevedea pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.

Astfel, Colegiul penal consideră rațional și echitabil de a-i stabili inculpatului Durbală Serghei pedeapsa în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal RM sub formă muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 (două) sute ore, pedeapsă pe care inculpatul și-a exprimat acordul de a o executa.

Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită în privința inculpatului va asigura scopurile pedepsei penale, pedeapsă pe care instanţa de recurs o consideră echitabilă faptei infracţionale săvîrşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a vinovatului.

Referitor la solicitarea părții vătămate de încasarea a prejudiciului material, în acest aspect, Colegiul penal indică că există temei legal pentru admiterea integrală a solicitării privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune solicitat de partea vătămată ***** ***** de la inculpatului Durbală Serghei în sumă de 25560 lei, reieșind din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (2) CPP RM, victima unei fapte care constituie componentă de infracţiune este în drept să ceară, în condiţiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată şi să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice şi materiale.

Materialele cauzei atestă, că la 14.08.2023 ***** ***** a depus în adresa IP Rezina cerere prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată pe cauza penală nr. 2023280142 din motiv că i-a fost cauzată o daună materială și morală (f.d.27, vol.I).

Prin ordonanța din 14.08.2023, ***** ***** a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.28, vol.I).

La 14.08.2023 ***** ***** a depus în adresa IP Rezina cerere prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte civilă pe cauza penală nr. 2023280142 din motiv că i-a fost cauzată o daună materială și morală (f.d.33, vol.I).

Prin ordonanța din 14.08.2023, ***** ***** a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d.34, vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și apel, partea vătămată a indicat, că suma prejudiciului material cauzat de inculpatul Durbală Serghei prin fapta infracțională comisă constituie suma de 25 560 lei, prejudiciu matarial care a fost demonstrat prin fapta constatată ca fiind dovedită.

Având în vedere că s-a stabilit cu certitudine faptul că suma prejudiciului material cauzat de către inculpat constituie 25 560 lei, Colegiul consideră necesar de a încasa de la Durbală Serghei în beneficiul lui Durbală Serghei lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, suma de 25 560 lei.

Subsecvent, Colegiul penal indică că va dispune încasarea de la inculpatul Durbală Serghei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 323,10 lei.

Potrivit art. 385 al.(1) pct.14) CPP, instanța la adoptarea sentinței trebuie să soluționeze cine și în ce proporții trebuie obligat să plătească cheltuielile de judecată.

În acest aspect, Colegiul penal indică că potrivit prevederilor art. 227 alin. (2) Cod de procedură cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, instanța de recurs reține dispoziția alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal constată că suma de 323,10 lei a fost necesară pentru cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza

penală și această sumă reprezintă cheltuieli judiciare în sensul art. 227 al. (2) pct. 5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, pornind de la relevanțele art. 229 al. (1) şi (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare și poate să-l elibereze pe condamnat de plata acestor cheltuieli, total sau parțial.

În acest aspect, Colegiul menționează că prin modificările operate prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, prin care a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat, legiuitorul și-a îndreptat voința spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile pentru expertizele judiciare. Careva temei de scutire a inculpatului nu s-a constatat.

S-a constatat că pe cauză au fost suportate cheltuieli judiciare pentru efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală, în mărime de 323,10 lei, sumă ce urmează a fi încasată din contul inculpatului din considerentele, că în legătură cu aceasta, au fost suportate cheltuieli în vederea examinării cauzei.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârşirea unei infracţiuni, care impune desfăşurarea urmăririi şi a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârşirea infracţiunii, temeiul juridic fiind vinovăţia sa infracţională, deoarece fără săvârşirea infracţiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligaţia inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală şi integrală: întrucât săvârşirea unei infracţiuni atrage în mod inevitabil desfăşurarea urmăririi penale si a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligaţia de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată şi partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligaţia de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunţarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanţă.

Astfel, stabilindu-se vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii, acestuia îi revine obligaţia de a-i restitui statului toate cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea cheltuielilor judiciare pe cauză.

Totodată, Colegiul consideră necesar să se expună și asupra corpurilor delicte și mijloacelor materiale de probă anexate la cauza penală, în temeiul prevederilor art.162 Cod de procedură penală, după cum urmează:

În conformitate art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz banii şi

alte valori dobîndite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceştia nu sînt identificaţi, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenenţa acestor obiecte, litigiul se soluţionează în ordinea procedurii civile. Banii marcaţi, asupra cărora au fost îndreptate acţiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat, Banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigaţii, în scop de identificare a intenţiilor şi de verificare a sesizării cu privire la săvârşirea infracţiunii, se trec la bugetul de stat

Potrivit materialelor cauzei, prin ordonanța din 23.08.2023, emisă de către OUP al SUP al IP Rezina, inspector Corina Railean au fost recunoscute în calitate de corp delict: un inel de culoare galbenă cu piatră nepreţioasă și brățara-magnet, de culoare galbenă, cu pietre străvezii (f.d.49).

Prin ordonanța din 11.09.2023, emisă de același ofițer de urmărire penală, în temeiul cererii lui Freisen *****, corpurile delicte menționate supra, au fost restituite părții vătămate Freisen ***** spre păstrare și folosire până la soluția definitivă pe cauza penală, fapt ce se confirmă prin recipisa întocmită și semnată ograf de către aceasta. (f.d.51-52).

Reieșind din faptul, că corpurile delicte: un inel de culoare galbenă cu piatră nepreţioasă și brățara-magnet, de culoare galbenă, cu pietre străvezii aparţin părții vătămate Freisen ***** în conformitate cu art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, acestea urmează a fi lăsate în proprietatea părții vătămate.

Prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Corina Railean din 11.08.2023 au fost recunoscute în calitate de corpuri delicte: un portmoneu confecționat din piele de culoare cafenie, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră cu linii laterale de culoare albă, o cană emailată cu masa de 250 ml, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră combinată cu alb, care, care au fost ridicate la 10.08.2023 de la Freisen ***** și transmise în camera corpurilor delicte a IP Rezina în temeiul chitanței nr. 42/23, urmează a fi restituite părții vătămate Freisen *****.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că apelul procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Rezina, Ion Bernaz declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 11 septembrie 2024 urmează a fi admis, cu casarea totală a sentinței și pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Rezina, Ion Bernaz declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 11 septembrie 2024, se admite, cu casarea totală a sentinței şi se pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Durbală Serghei Dmitrii, se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de 200 (două sute) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Încasează de la Durbală Serghei în beneficiul părții vătămate ***** ***** cu titlu de prejudiciu material suma de 25 560 (douăzeci și cinci cinci sute șasezeci) lei.

Admite solicitarea acuzatorului de stat și încasează de la inculpatul Durbală Serghei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 323,10 (trei sute douăzeci și trei, zece) lei.

Corpurile delicte: un portmoneu confecționat din piele de culoare cafenie, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră cu linii laterale de culoare albă, o cană emailată cu masa de 250 ml, o pereche de pantaloni sport de culoare neagră combinată cu alb, care au transmise în camera corpurilor delicte a IP Rezina în temeiul chitanței nr. 42/23, de restituit părții vătămate Freisen *****.

Corpurile delicte: un inel de culoare galbenă cu piatră neprețioasă și brățara-magnet, de culoare galbenă, cu pietre străvezii, care aparțin părții vătămate Freisen și care i-au fost restituite la 11.09.2023, de lăsat în continuare în posesia acesteia.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie, în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **19.02.2026.**

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari